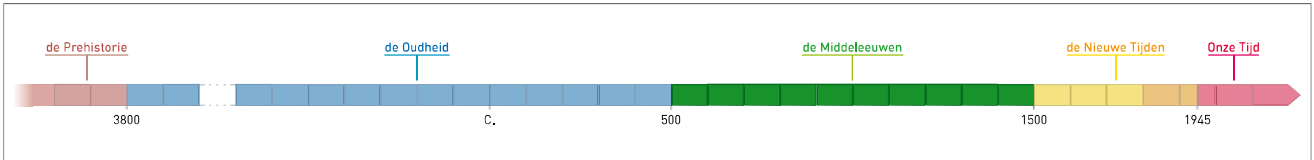

1 De tijdsband

2 Het begin en het einde

Vul aan tot een goede zin.

De Middeleeuwen beginnen rond 500 wanneer het Romeinse rijk uiteenvalt en Germaanse stammen onze streken binnenvallen.

De Middeleeuwen eindigen rond 1500 wanneer enkele uitvindingen het makkelijker maken om nieuwe gebieden te gaan ontdekken.

3 Clovis en Karel de Grote

Wat weet je over Clovis en Karel de Grote? Vul aan.

Clovis	Karel de Grote
<ul style="list-style-type: none"> situering in de tijd: <u>465-511</u> door de paus <u>gedoopt</u> op zestienjarige leeftijd: <u>koning</u> 496 → bekering tot <u>christendom</u> reden: <u>steun van de Kerk</u> 	<ul style="list-style-type: none"> situering in de tijd: <u>742-814</u> door de paus <u>tot keizer gekroond</u> rijk verdeeld in <u>gauwen</u> bestuurd door een <u>graaf</u> nieuw schrift, basis voor onze <u>drukletters</u>
<p>Allebei waren ze grote <u>veroveraars</u> en hadden bij hun dood een groot rijk in Europa.</p>	

4 Monogram

Karel de Grote had een eigen monogram. Dat is een tekening die samengesteld is uit verschillende letters en dienst doet als handtekening. Bij hem vormen de letters een kruis. Wellicht omdat hij zo gelovig was. Ontwerp je eigen monogram!

5 Schild en vriend, de Guldensporenslag!

Schrijf de volgende woorden onder het juiste wapenschild: Klauwaerts - Filips de Schone - ambachtslieden - Leliaerts - graaf van Vlaanderen - kooplieden - Franse koning - Gwijde van Dampierre
Kleur daarna de wapenschilden in de juiste kleuren. Zoek op!

Klauwaerts

ambachtslieden

graaf van Vlaanderen

Gwijde van Dampierre

Filips de Schone

Leliaerts

kooplieden

Franse koning

GULDENSPORENSLAG → 11 juli 1302

6 Wie deed wat?

Verbind.

Godfried van Bouillon	•	•	Hij riep de christenen op om te gaan vechten tegen de muzelmannen.
paus Urbanus II	•	•	Hij zou samen met zijn kompaan Pieter De Coninck een belangrijke rol hebben gespeeld in de Brugse Metten.
Jacob van Artevelde	•	•	Hij was een bekende kruisvaarder die het heilige Jeruzalem bevrijdde.
Jan Breydel	•	•	Hij was een rijke koopman die ervoor zorgde dat de Gentenaars tijdens de Honderdjarige Oorlog wol bleven krijgen om laken te maken.

Even nadenken ...

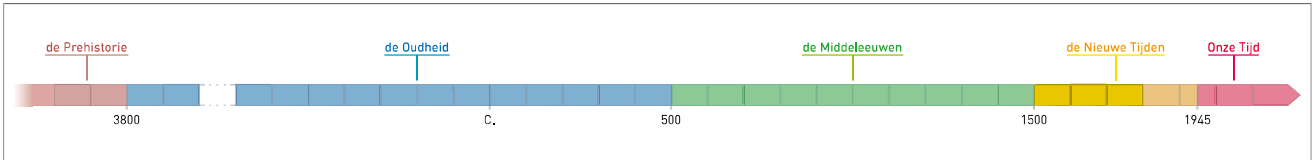
De Vlaamse Gemeenschap heeft als officiële symbolen de Vlaamse Leeuw als vlag, 11 juli als feestdag, de Vlaamse Leeuw als volkslied en de IJzertoren als gedenkteken. Waarvoor is dat nodig? Noteer je mening in enkele sleutelwoorden.

---

1 De tijdsband

2 Een nieuwe historische periode

Markeer. Vul aan: welke uitvinding is de oorzaak van deze evolutie (= gevolgen)?

Nieuwe en veel krachtigere wapens veranderen de manier waarop oorlog wordt gevoerd. Burchten en zwaarden moeten het afleggen tegen kanonnen en geweren.	door de uitvinding van het <u>buskruit</u>
Nieuwe, overzeese landen worden ontdekt. De plaatselijke bevolking wordt verdrukt, maar nieuwe producten en grondstoffen worden naar Europa verscheept.	door de uitvinding van het <u>kompas</u> en <u>het karveel</u>
Ideeën en meningen raken makkelijker verspreid. Boeken moeten nu immers niet meer een voor een worden overgeschreven met de hand.	door de uitvinding van het <u>papier</u> en <u>de boekdrukkunst</u>

- Wij waren toen niet de slimsten van de klas. Zowel het kompas, het papier als het buskruit kwamen uit China.
- Nieuwe wapens, ontdekkingsreizen, paleizen ... dat alles kost handenvol geld. Enkel de rijke vorsten konden dat betalen door belastingen en inkomsten uit de nieuwe kolonies.

3 Ontdekkingsreizigers

Vul aan met Christoffel Columbus - Ferdinand Magelhaes - Vasco da Gama in de hokjes.
Beantwoord de vraag.

Ferdinand Magelhaes	Christoffel Columbus	Vasco da Gama
voer als eerste in 1519 helemaal rond de wereld. Jammer dat hij de reis zelf niet overleefde!	ontdekte Amerika in 1492. Hij noemde de bevolking 'indianen'.	voer rond Afrika en ontdekte zo in 1497 een nieuwe zeeroute naar Indië.
Wat bewees hij door zijn reis? <u>De aarde is bolvormig.</u>	Welk land dacht hij zelf te hebben ontdekt? <u>Indië</u>	Waarom konden ze niet over land naar het oosten? <u>Ze moesten te hoge taken betalen onderweg.</u>

4 Kolonies

1 Zoek op in je woordenboek.

kolonie: wingewest buiten het eigen gebied van de natie gesticht om handel te drijven, ongecultiveerd land te ontginnen enz.

2 Los dit kruiswoordraadsel op.

1 Het karveel was een nieuw type zeilschip met drie of vier masten.

2 Het was een strijd tussen de Europese landen om als eerste een nieuw gebied te ontdekken.

3 Christoffel Columbus ontdekte Amerika in 1492.

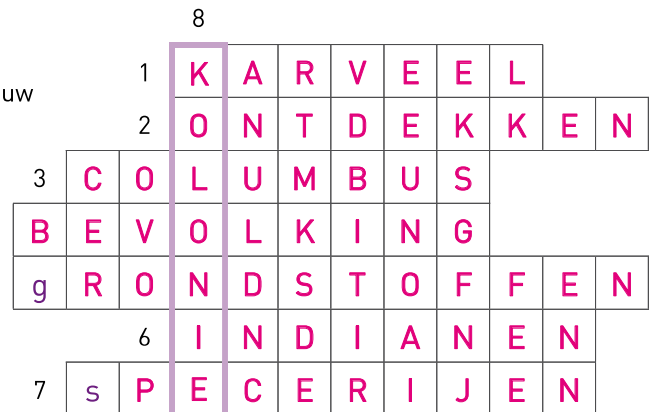
4 De plaatselijke bevolking kreeg het hard te verduren.

5 Rondstoffen zoals goud en zilver die ontdekkingsreizigers vonden, namen ze gewoon mee.

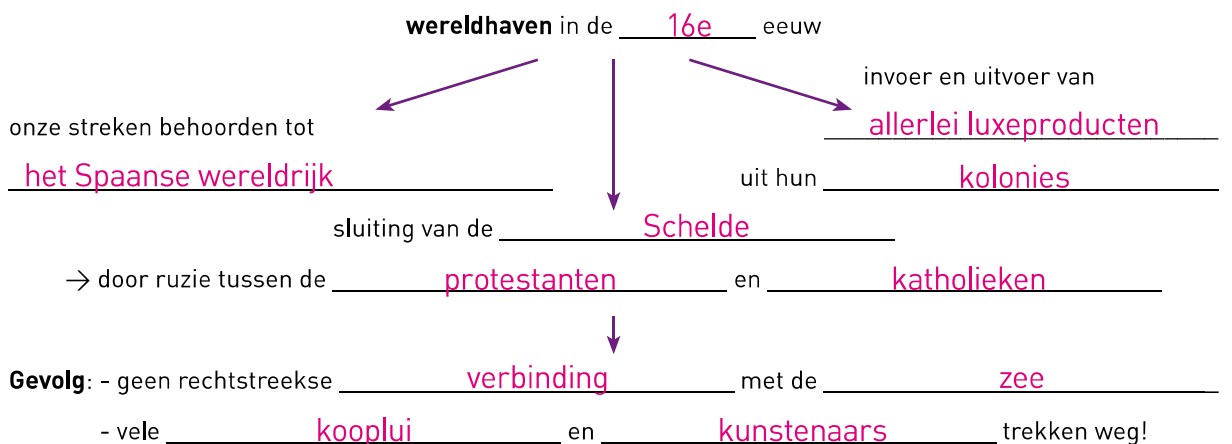
6 Columbus noemde de inwoners van Amerika indianen.

7 Nootmuskaat, peper, kaneel ... zijn pecerijen.

8 Een gebied dat door veroveraars wordt ingelijfd en gebruikt, is een kolonie.

5 Antwerpen, een wereldhaven

Even nadenken ...

Keizer Karel was een belangrijke vorst. Wij hebben nu ook nog een koning. Wat is er hetzelfde? Was is er anders? Noteer in enkele sleutelwoorden.

_____

_____